

AKADEMİK HABERLER

Türkiye'de Veteriner Hekimlik Öğretiminin 142 nci Yılı kutlandı

Türkiye'de veteriner hekimlik öğretiminin 142nci yılı nedeniyle 24 Aralık 1984 Pazartesi günü saat 10.30'da Veteriner Fakültesinde bir tören düzenlendi. Kutlama törenine, A.Ü. Rektörü Sayın Prof. Dr. Tarık SOMER, Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı Sayın Hüsnü DOĞAN ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mehmet AYDIN da katılarak birer konuşma yapmışlardır. Bu konuşmalardan sonra, A.Ü. Veteriner Fakültesinde Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlayanlara diplomaları Rektör, Bakanlar, Dekan ve üst düzeydeki devlet yöneticileri ve Enstitü Müdürü tarafından verildi. Aynı günün akşam da bir kokteyl verilmiştir.

Kutlama töreninde yapılan konuşmalar aşağıda gösterilmiştir:

A.Ü. Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hüseyin K. URMAN'ın Konuşması

Sayın Devlet Büyüklerim,
Sayın Rektör,
Sayın Davetliler,
Kıymetli Meslekdaşlarım,
Sevgili Öğrenciler,

Türkiye'de Veteriner Hekimliğinin 142. yıldönümü törenine katılmakla bize şeref veren seçkin misafirlerimize teşekkürlerimi arz ederim.

Veteriner Hekimlik eğitimi ve teşkilatlanması Osmanlı İmparatorluğu döneminde batılılaşma reform hareketleri içinde 1842 yılında Ordu içinde başlatılmış ve ilk sivil Yüksek Veteriner Okulu 1888 yılında İstanbul'da kurulmuş, 45 yıl sonra Ankara'ya taşınmıştır. Okul Cumhuriyetimizin büyük İnkılaplar dönemine rastlayan 10. yılında Ankara'da inşa edilen modern tesislerine batılı bilim adam-

larının da katkısı ve öğretim programlarında yapılan köklü ve modern değişikliklerle Fakülte statüsünde faaliyete geçmiş ve 1948 yılında Ankara Üniversitesine katılmıştır. Ankara Veteriner Fakültesinin tüm çabalarına rağmen çok ihtiyaç duyulan yeni Veteriner Fakülte-lerinin kurulması ancak 37 yıl gibi uzun bir aradan sonra gerçekleşebilmiştir. 1970 yılından sonra bu ANA Fakülte birbirini izleyen 6 yeni Fakülteye hayat vermeye başlamış ve bu fedakarlığı sürekli olarak gönderdiği Öğretim Elemanlarıyla devam ettirmeye çalışmıştır.

Tüm bu gelişmelerde hizmeti geçenleri minnet ve şükranla anarım. 1983/84 Öğretim Yılında vefat eden değerli arkadaşımız Prof. Dr. Hamza Keskintepe'ye Allahtan rahmet dilerim.

Sayın Davetliler :

Öğretim Elemanı sayısında devam etmekte olan sayısal azalma ve öğrenci sayısının Fakültenin fiziki kapasitesini zorlamasına rağmen, Fakültemizin Uluslararası standartlar içinde ve Ankara Üniversitesinin Eğitim-Öğretim- ve Bilimsel araştırma politikası doğrultusunda, öğretimin kalitesini, araştırmalarının etkinliğini yükseltmek ve halka ve çiftçiye hizmet götürmek için gayretle çalışmakta olduğuna inanabilirsiniz.

Ancak, son yıllarda büyük artış gösteren öğrenci sayısı, öğretimin teorik değil ama uygulamalı yönünü düşündürecek şekilde olumsuz yönde etkilemektedir. Fakültemiz bu şartlara rağmen bu yıl 106 öğrenci mezun etmiş ve başarı oranını % 90'a kadar yükseltebilmiştir. Fakültemizin 10 yıl öncesiyle bugünkü akademik durumu arasında sayılara dayanarak bir karşılaştırma yaparsak şöyle bir tablo ortaya çıkar: 1974/75 öğretim yılında, yani 10 yıl önce, Fakültemizin Öğretim elemanı sayısı 126 ve öğrenci sayısı 538 iken 1984/85 yılında öğrenci sayısı % 81 oranında bir artışla 975'e tırmanırken öğretim elemanı sayısı, yeni Fakültelelere yapılan sürekli yardım nedeniyle sabit kalmıştır. Bazı yasal formalitelerin çok uzun sürmesi nedeniyle büyük ihtiyaç duyulan ve sıkıntımızı bir ölçüde giderecek olan yeni Araştırma Görevlileri kadroları henüz açılabilmiştir. Ancak Araştırma Görevlilerin ücret baremlerinin yeniden gözden geçirilmesi kaçınılmazdır. Diğer devlet kurumlarıyla ve iş alanlarıyla aramızda bulunan ve aheimize işleyen ücret dengesizliği genç elemanlarımızın başka iş alanlarına kaymalarına sebep olmaktadır.

Sayın Davetliler :

Fakültemizin lisans seviyesindeki öğretimi yanında yeni açılan Fakültelerin müstakbel akademik kadrolarını oluşturacak LİSANS ÜSTÜ düzeyde öğretim veren bir merkez haline geldiğini önemle ve iftihar ile belirtmek isterim.

Bilindiği üzere Veteriner Hekimliğinin faaliyet alanı her gün daha genişlemektedir. Hayvan endüstrisi ve küçük aile işletmeleri Veteriner Hekimden talep ettikleri bilgi ve yardımın kusursuz yerine getirilmesini isterler. Bilgisiyle ve pratiği ile bu talebe karşılayacak formasyonda Veteriner Hekim yetiştirmek Fakültelerin sorumluluğu altındadır. Bugün Veteriner Fakülteleri Gıda ve Tarım Teşkilatı ve Dünya Sağlık Teşkilatının koyduğu uluslararası ilkeler doğrultusunda ve ülkelerin ihtiyaçlarını gözönünde tutularak müfredat programlarını daha verimli kılmak için sürekli çalışmalar ve program denemeleri yapmaktadırlar. Dünyada bilimsel araştırmaların ve uygulamaların şaşırtıcı hızdaki gelişmelerine ayak uydurabilmek için yukarıda saydığımız çalışmaları yakından izlemeye ve uygulamaya koymağa ve bu müfredat programları içinde Veteriner Hekim adaylarımızı yetiştirmek sorumluluğunda bulunduğumuzun bilinci içindeyiz. Kısa bir süre önce İngiltere'ye yaptığım bir iş seyahatinde özellikle Zootečni konseptinin, kavramının ne kadar değişmekte olduğunu hayretle izledim. Genetik mühendisliği veya diğer bir deyimle Gen manüpülasyonu yarın herhalde bir endüstri kolu olarak karşımıza çıkacaktır. Bunun yanında, Bioteknolojik araştırmaların bazı ulusların bilim politikasında ön sıralarda yer aldığı ve bir rekabet alanı haline geldiğini görüyoruz. Daha fazla, ama ekonomik ölçüler içinde besin üretmek için Hayvan yetiştiriciliğinin biliminde daha ileri metotların uygulamaya konmasına, sınırlı olan yem kaynaklarından ileri derecede yararlanana yüksek verimli ve hastalıklara dayanıklı hayvan ırklarının yetiştirilmesine önem ve gayret göstermek kaçınılmazdır. Bakanlığımızın bu alanda başlattığı yeni çalışmaları memnuniyetle izliyoruz.

Dünya çapında yetersiz beslenme (malnutrition) problemi ile savaşta Veteriner Hekimliğin katkısı büyük olacaktır. Yukarıda da da açıkladığım gibi Zootečni veya başka bir deyimle Hayvan endüstrisi bilim alanında günün istekleri doğrultusunda çarpıcı değişiklikler olmaktadır. Bu nedenlerle Zootečni alanında çalışan akademisyenlerle uygulayıcıların bulunduğu yeni ölçüler doğrultusunda geçmişin ve geleceğin bir değerlendirilmesini ön gören bir sempozyumun yapılmasında yarar olduğu kanısındayım.

Evcil hayvanlardan azami verim alma çabası yanında, Ülkenin evcil hayvan popülasyonunun yeteri kadar sağlığını teminat altına almak, Türkiye'nin coğrafi konumu ve ekolojik şartlarının kolaylaştırdığı salgın ve exotik hastalıkları ve insan sağlığını tehdit eden zoonozları kontrol altında tutmak ve halka sunulan veya ihraç edilen hayvansal ürünlerin hijyenik ve kaliteli olmasını ilgili kuruluşlarla birlikte sağlamak Veteriner Hekimliğinin faaliyet alanlarındandır.

Ülkemizin sosyo-ekonomik sistemi değişikliklere uğrarken yeni mezun olan Veteriner Hekimlerimiz de bu sistemin gereği olarak çalışma olanaklarını kendi gayretleriyle hazırlamalar büyük ölçüde kendilerine ait olacaktır. Ancak devletin de başlangıçta kendilerine maddi destekte bulunacağını ümit ederiz. Türkiye'de Devlet hizmetinde olan 1861 Veteriner Hekime karşılık ancak 170 hekim özel muayenecilerinde çalışmaktadır. Devletin sınırlı olan istihdam imkanları karşısında by sayının sür'atle artacağı ve sorumlu olmaları hayvan sağlığı ve üretimi ile ilgili alanlarının genişleyeceği kınınsındayız.

Endüstriyel ölçülerde yapılan intensif hayvancılıkta, çevre faktörlerinden fazla etkilenen verimi yüksek hayvan ırklarının yetiştirilmesine ve bunların adaptasyon güçlüklerinin yenilmesine ancak uzmanlaşmış hekim kadrolarıyla çare bulunabilir. Nitekim bu durumun gelişmiş ülkelerde Tedavi edici hekimliği Koruyucu hekimliğe doğru zorlamakta olduğunu görüyoruz. Bu üretim sisteminin beraberinde getirdiği problemleri karşılamak serbest çalışan veya çalışacak olan pratisyen hekimlerimiz için de söz konusu olacaktır.

Değerli Davetliler :

Toplumdaki sosya-ekonomik değişimin, Veteriner Fakültelerinin lisans ve lisans üstü öğretim programlarını ve fonksiyonlarını da etkileyeceği kuşkusuzdur. Buradan hareketle, mesleğimizde UZMAN düzeyinde insan gücünün hissedilir derecede azalmakta olduğunu görürüz. 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Yasası, 5 yıllık olan Fakülte mezunlarımızı YÜKSEK LİSANS ÖĞRETİMİNDEN muaf tutmakta (Bilim uzmanlığı ve Master gibi) ve ancak DOKTORA yapabileceklerini ön görmektedir. Akademik kariyer içinde veya dışında üstün başarılı mezunlarımızın bu yüksek öğretimi yapmaları doğaldır. Ancak Yüksek Öğretim Yasasının 4. maddesindeki Yüksek Öğretimin amacı içinde ifade edildiği gibi "Yurt Kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu

sağlıyacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip" olarak yetiştirilmeye çalışılan genç meslekdaşlarımızın lisans öğretiminden sonra da günümüz koşullarına uygun bir şekilde ve özellikle ekonomik yönden olduğu kadar Teşkilat, Sağlık, Kontrol ve Yetiştirme Kurumlarımız ile Özel Kurumların ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda ve nitelikte, belirli mesleki alanlarda UZMANLAŞMALARINDA büyük yarar görüyoruz. Gelişmiş ülkelerde, değerli fakat uzun ve pahalı DOKTORA ÖĞRETİMİ yanında BİLİM UZMANLIĞI, MASTER, bir bilim alanında DİPLOMA VETERİNER HEKİM VE ALMANYA'da AUFBAUSTUDIUM gibi daha kısa süreli ve özellikle uygulama ağırlıklı Lisans Üstü öğretim programları mevcuttur. Eski deneyimlerimize dayanarak bunlara benzer bir öğretim sistemine tekrar yönelmemizin yararlı olacağına inanıyoruz. Böylece yukarıda belirttiğimiz gibi eksikliği hergün artan belirli alanlarda uzmanlaşmış Yüksek Öğretim mezunlarını Kamu ve Özel Kurumlara, kendilerine mesleki güven verecek daha geniş bir bilgi ile kolayca entegre etmiş oluruz.

Ankara'dan 35 Km uzaklıkta 2000 dönümlük değerli bir alan üzerinde kurulmakta olan Çiftliğimizin bir yandan inşaatı devam etmekte ve bir yandan da projeye dayalı değişik araştırmalar yapılmaktadır. Burasını örnek bir eğitim ve araştırma merkezi haline getirmeye çalışıyoruz. Öğrencilerimiz bu işletmedeki uygulamaları yakından izlemeye fırsat bulacaklardır. Burada kalacakları süreler içinde hayvanların sağlık bakımlarını ve beslenmelerini bizzat kendileri yapacaklardır.

Çoğunluğu şehirlerden gelen öğrencilerimiz ve Veteriner Fakültesinin çalışma alanlarına ve genel anlamı ile Veteriner bilimlerine yabancıdırlar. Genel bir fikir kazanabilmeleri için bu yıl 1. sınıf öğrencilerine bir orientasyon haftası düzenledik, etkili ve yararlı olduğunu gördük.

Fakültemizde 1983/84 öğretim yılı için ULUSLARARASI VETERİNER İMMUNOLOJİ KURSU, ANKARA-HANNOVER FAKÜLTELERİ BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ SEMPOZYUMU ve 1. ULUSAL MASTİTİS SEMİNERİ adı altında üç toplantı düzenlenmiştir. Tarım-Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hannover Veteriner Fakültesi ve TÜBİTAK'ın desteklediği uygulamaya yönelik toplam 18 adet araştırma projesi üzerinde çalışılmaktadır.

Uluslararası ilişkilerimizi yakından izlemeye ve karşılıklı korumaya özen gösteriyoruz. Fakültemiz ile Hannover Veteriner Fakül-

tesisi arasındaki bilimsel ve eğitsel işbirliği anlaşmamızın bu ayın başında karşılıklı olarak yeniden uzatılmasına karar verilmiştir. Hannover Veteriner Fakültesinden her yıl 9 öğrenciye Fakültemizde 6 haftalık pratik çalışma imkanı sağlanmıştır.

Sevgili Öğrenciler :

Türkiye Ulu Atatürk'ün heyecan dolu dinamik direktifleri doğuşunda hızla çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmaktadır. Yeni sosyo ekonomik yapısıyla sür'atli bir kalkınmayı hedef almıştır. Bu kalkınma modelinde serbest Veteriner Hekimlerimizin sayılarının her geçen gün artacağı kaçınılmazdır. Ekonomik hayatımızda önemi her gün artan ve gerçekten pahalı öğretimlerden bir bilim kolunda öğrenime devam eden sizlerden daha bu sıralarda ilerideki mesleki sorumluluklarımızın bilinci içinde hazırlanmanız bu ülkenin beklediği tek karşılıktır.

Şu anda içinde bulunduğunuz ve sonradan göreceğiniz eğitim sizlere değerli bilgiler, beceriler ve yetenekler kazandıracaktır. Seçtiğiniz Bilim Alanına karşı göstereceğiniz heves, heyecan, merak ve sistemli bir çalışma başarınızın itici güçleri olacaktır. Çağa ayak uydurabilmek için yabancı dile önem veriniz, mesleğinizde sür'atli gelişmeler olmaktadır, ancak bunları izlemekle batı ile olan bilim açığımızı kapayabiliriz. Şunu da unutmayın ki Sizlerin mesleki hayatınızda göstereceğiniz başarıların Fakültenizin içte ve dışta saygınlığının artmasında katkısı olacaktır.

Sayın Davetliler, bu önemli ve mutlu günümüze teşriflerinizden dolayı içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Hüseyin K. URMAN

A.Ü. Vet. Fak. Dekanı

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tarık SOMER'in Konuşması :

Sayın Devlet Büyüklerim,

Sayın Davetliler

Kıymetli Öğretim Elemanları ve

Sevgili Öğrenciler,

Bir milletin tarihinde pek çok olaylar geçer. Bunların bir kısmı unutulur, bir kısmı tesirini kısa sürede kaybeder, bazıları da devam-

lilik gösterir; hatta giderek önem kazanır. Bundan 142 yıl önce İstanbul'da ilk Veteriner Okulunun açılışı da bu son belirttiğim grup içindeki olaylardan biri, belki de en önemlisidir.

Türkler tarihin en eski çağlarından beri hayvancılıkta ün kazanmış milletlerin başında gelir. Televizyonda izlediğimiz "İpek Yolu", atalarımızın yaşadığı topraklarda hayvan varlığının ne büyük bir zenginlik olduğunu, sosyal hayatın, zirai üretimin, dolayısıyla da ekonominin ana kaynağını teşkil ettiğini bütün canlılığı ile göstermektedir. Tarihte atı ilk evcilleştiren millet olarak Türkler yalnız Asya'da değil, üç kıtada birden siyasal egemenliği ve ekonomik güçlülüğü ile ün salmıştır. Şüphe yok ki bu üstünlüğün kaynağında kuvvetli bir ordunun, onu ayakta tutan, hız kazandıran güçlü bir süvari teşkilatının ve nihayet planlı, verimli bir tarımsal üretimin büyük payları olmuştur.

Tanzimat ve akabinde devam eden ıslahat hareketleri içinde modern anlamda veteriner hekimlik eğitim ve öğretiminin geliştirilmiş olmasına rağmen, 19. yüzyıl sonlarında ve 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devletinin karşılaştığı siyasal ve ekonomik çöküntü içinde memleket kalkınmasında son derece önem taşıyan hayvancılığın da ihmal edildiğini görüyoruz.

Cumhuriyetin ilanından sonra gerçekleştirilen Atatürk İnkılapları arasında zirai alanda yapılanlar göz kamaştırıcıdır. Daha 1923'de, İzmir İktisat Kongresinde tarım ve hayvancılığın ülke kalkınmasındaki yeri ve önemi açıkça belirtilmişti.

Bu noktadan hareketle 1926'da "Hayvan Islah Kanunu" ve 1928'de "Hayvan Sağlık Zabıtası Kanunu" çıkarılarak, bu gün bütün ileri ülkelerde kullanılan modern üretim ve sağlık metodları uygulanmaya başlamıştır. Bu metotlar hayvan sayısını çoğaltmak ve mevcut hayvanların verimlerini artırmayı hedef almıştır.

Cumhuriyetin ilk senelerinde, uzun savaş yıllarından sonra azalan hayvan varlığımızı hızla artırmak için başlatılan planlı ve programlı çalışmalar Türk veterinerinin üstün gayretli ile ilk 10 yılın sonunda semercisini vermiştir. Yapılan hesaplara göre 13 yılda % 90'a varan, yani yıllık % 7'i aşan sayısal bir artışla bu amaca ulaşılmıştır. 1981 yılı istatistiklerine göre ise Türkiye, m²'ye düşen hayvan sayısı itibariyle dünyanın ilk 5 ülkesi arasında yerini almaktadır.

İkinci amaç, yani hayvanlardan elde edilen fert başına düşen verim konusunda ise henüz istenen düzeye erişildiğini söyleyemiyoruz.

Çünkü gelişmiş ülkelerde inek başına ortalama 4-5 ton süt, besi danası başına 250-300 kg kemikli et sağlanabilirken bizde bu durum sütte 1/5 ette 1/3 oranında daha azdır. Bununla beraber 15-20 yıl önce bu oranın çok daha düşük olduğunu dikkate alırsak, geleceğe olan ümidimiz artmaktadır.

Daha geçen ay yurt dışına gittiğimde, çeşitli Avrupa Ülkelerinde, hayvanın insan sevgisindeki yerini, hayvansal üretimin ise ülkelerin ekonomisindeki ve insan sağlığındaki önemini, dolayısıyla de veteriner hekimin cemiyet içindeki üstün mevkisini bir defa daha gördüm. Özellikle İngiltere'de üretimde kaliteli ve sağlıklı verim temini amacı ile yapılan deneysel araştırmaları yakından izleme imkanı buldum. Büyük bir heyecan duydum. Hemen belirttim ki yalnız Ankara Veteriner Fakültesinde değil, diğer Fakültelerimizde ve araştırma kurumlarımızda yapılan bilimsel araştırmaların gerek adet, gerekse kalitesi bakımından iftihar edilecek bir düzeye eriştiğini söyleyebiliyoruz. Ancak bu hızın yeterli olmadığını, Atatürk'ün buyurduğu gibi "Muasır Medeniyet Seviyesine ulaşmak" amacı ile daha çok ve verimli araştırmalar yapmak zorunda bulunduğumuzu bildirmek isterim. Çünkü, ileri ülkelerde, hatta sanayide kalkınmış ülkelerde bile hayvancılığın milli gelirdeki payı bize oranla daha büyüktür; toplam tarım gelirleri içinde de ise % 60'ı geçmektedir.

Türkiye bugün Orta Doğunun gıda deposu haline gelmiştir. Tarihi bağlarımızın ve din birliğimizin mevcut olduğu bu ülkeler ile, bilhassa 12 Eylül döneminden sonra başlatılan ekonomik ilişkilerde büyük bir sıçrama olmuştur. Memnuniyetle öğreniyoruz ki hayvan ve hayvansal üretim ihracatımız süratle gelişerek bugün 7-800 Milyon Dolara ulaşmıştır. Ürünümüzdeki yıl bir milyarı aşabilecektir.

Bilimsel açıdan bakılınca Zirai Üretimin iki ana grupta toplandığını söyleyebiliyoruz. Biri tarımsal, diğeri hayvansaldır. Ülkemizde tabiat şartları itibariyle dünyanın hemen herçeşit bitki, sebze ve meyvası bol olarak üretilmektedir. Bu kesime devlet eliyle her çeşit kredi, destek ve teşvik sağlanmaktadır. Az önce belirttiğim gibi, milli gelire büyük katkısı olan ve hele çok yüksek bir ihracat kapasitesi bulunan hayvansal üretime de aynı imkânların sağlanması yerinde olacaktır. Son zamanlarda bu yönde çalışmalarını yapıldığını duymak memnuniyet vericidir. Üniversiteler olarak yetiştirici ve üreticinin her şekilde desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu kesimden gelecek her türlü isteğe de Üniversitelerin açık olduğunu bu kürsüden duyurmak isterim. Hızlı bir kalkınma, milletçe refaha ermek ancak elele, birlik ve beraberlik içinde bulunmakla mümkün olabilecektir.

Üniversitemizi açış konuşmamda da belirttiğim gibi, 12 Eylül öncesinin anarşi ve terör ortamında milli birlik ve bütünlüğümüzü hedef alan ve ölçülemeyecek boyutlara ulaşan olaylar süratle azalmış, mesela geçen yıl Üniversitemizde binde altı olan disiplin suçları bu yıl binde dörde düşmüştür. Yarının Türkiye'sini teslim edeceğimiz sevgili öğrencilerimizin Atatürk İnkılaplarına bağlı, milli menfaatlerinin şuuru içinde eğitim ve öğrenimlerini sürdüreceklerinden ve daha başarılı olacaklarından şüphe etmiyoruz. Geçen yıl Ankara Veteriner Fakültesinin genel başarı oranı sınıflara göre % 86-% 90 arasında değişmiş, böylece Üniversitemizde örnek birimler arasında yer almıştır. Bu başarıda öğretim cemanlarımızın ve öğrencilerimizin payları büyüktür. Bu yıl, bu oranın daha da arttığını görmek hepimiz için bir iftihar vesilesi olacaktır.

Sayın davetliler; bu anlamlı günde bir kere daha belirtmek isterim ki ülke çapında kalkınmada her vatandaş, her meslek, kurum ve kuruluş üstüne düşen görevi yapmadıkça başarı sağlanamaz. O halde veteriner hekimlerimizden beklediğimiz de, şimdiye kadar yaptıkları başarılı çalışmaları sürdürmeleri, çeşitli sebeplerle yapılamayan veya eksik kalan çalışmaları ele almalarıdır. Bunun için de Batı'nın dinanizmi içinde ileri teknoloji ve bilim düzeyini şimdiye kadar olduğu gibi yakından izlemeleri gerekir. Veteriner hakimlik öğretim ve ve eğitimi ileri ülkelerde artık yalnız veterinerlerin değil, hükümetlerin ve hemen bütün toplumun konusu haline gelmiştir. Dünya Sağlık Teşkilatı (WHO), Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) gibi uluslararası kuruluşların eksperleri İkinci Dünya Savaşından sonra çeşitli aralıklarla yaptıkları bilimsel toplantılarda veteriner hekimlik öğretiminin geliştirilmesi ve standardizasyonu konularını tartışmaya başlamışlardır. Dünya Veterinerleri Birliği yayın organının belirttiğine göre bu çalışmaların başlıca hedefi "Veteriner Hekimlerin toplumun ihtiyacını karşılayabilmesidir" bunu temin için "hayvan sağlığını, hayvan beslenme ve üretimini, insanların artan gıda ihtiyacının, hayvansal ürün artışının temin ile karşılanmasını ve insan sağlığının korunmasını gerçekleştirmek gerekmektedir. Türk Veteriner Hekimlerinden insanlık aleminin tümünü ilgilendiren bu konu üzerinde önemle durmalarını bekliyoruz.

Veteriner Hekimliği öğretiminin 142. yılında hepinizi candan kutlar ve sevgiler sunarım.

Prof. Dr. Tarık SOMER
Rektör

Son Sınıf Öğrencisi Feray ÇAKMAK'ın Konuşması

Sayın Devlet Büyüklerim

Sayın Öğretim Elemanları

Sayın Konuklarımız

Sevgili Arkadaşlarım,

Türkiye'de Vet. Hekimlik mesleği 1842 yılından günümüze dek bilimsel düzeyde yürütülen bir eğitimin ürünü olarak hizmet vermektedir. Öğretimin 142. Fakültemizin Ankara'da açılışının 51. yıldönümünde sizlere öğrenci arkadaşlarım adına seslenebilme olanağını bulduğum için çok mutluyum.

Vet. Hekim kimdir? Ne öğrenir, ne yapar? Üzülerek belirteyim ki ne bu sorular nede bunların yanıtları ilkokuldan Vet. Fakültesinin çatısı altında Üniversite öğretimine başlayana dek Ülkemizin hiçbir ders kitabında ele alınmamakta ve gerekli, yeterli bilgiler verilmemektedir. Arkadaşlarımızın çoğu Üniversite seçme sınavlarında tercihlerini meslek seçimi bilinciyle değil, bir fakülteye girebilme arzu ve heyecanıyla yaparken Vet. Fakültelerinde aynı şekilde sıralamaya almaktadır. Bizler Vet. Hekimliğin Ülkemiz, dünya ve tüm insanlık için ne kadar önemli bir meslek olduğunu Batı ülkelerinde bu mesleğe ve onun öğretimine ne büyük önem verildiğini ancak bu sıralarda anlayabiliyoruz. Ülkemizde bu mesleğin sahipleri kimlerdir? Neyi, niçin öğreniyoruz?

Dünya Vet. Birliği Başkan yardımcısı Prof. Meonsson Kasım 1984'de çıkan bir makalesinde bu konuda şöyle diyor.

"Veteriner Hekimlik yalnız Vet. Fakültelerinimi ilgilendirir? Bu öğretim yalnız dekanların ve öğretim üyelerinin konusudur? Şüphesiz fakültelerin ve bunların elemanlarının sorumluluğu büyüktür ancak bu görevi tümüyle onlara yüklemenin yanlış olduğuna inanıyorum. Vet. Hekimlik öğretimi tüm Vet. için çok önemlidir. Bilgiye ihtiyacımız vardır. Onu nasıl kullanacağımızı öğrenmeli toplumun bizden ne beklediğini bilmeli ve uygulamalıyız".

Öğrenci arkadaşlarım adına ve Vet. Hekim adayları olarak konuşmamı bu temel üzerine yapacağım.

Vet. Hekimi sadece hayvan sağlığının korunması açısından değerlendirmek yanlıştır. Çünkü günümüzde zoonozların insan sağlığını

tehdit ettiği hepimizce bilinen bir gerçektir. Anthrax, Bruselloz, Kuduz gibi hastalıklarla mücadelede ve insan sağlığının korunmasında Vet. Hekimin önemi artık herkes tarafından çok iyi bilinmektedir. Dünya Sağlık Teşkilatı ile Gıda ve Tarım Organizasyonu 1975'te tüm dünya ülkelerinde Veteriner-halk sağlığı ünitelerinin ivedilikle kurulmasını istemiştir. Aradan 10 yıla yakın bir süre geçmesine rağmen biz ülkemizde bu uluslararası organizasyonların beklediği düzeyde bir örgütlenmeye henüz kavuşamadığımız inancındayız. Bunun ilgililerin önemle ele almasını bekliyoruz.

Günümüzde insanlığın en önemli sorunlarından biri de beslenmedir. Bunun en güzel örneği açlık çeken Afrika ülkelerinde dünya insanının gözleri önüne serilmektedir. Beslenmeyi yalnızca açlığı gidermek için alınan gıda ile "doymak" olarak kabul edemeyiz. Bu çatı altında bilimin bize öğrettiği şekilde beslenmeyi yeterli ve dengeli gıda almak ve günde en azından 18 gr hayvansal protein tüketmek olarak kabul ediyoruz. Ancak bu şekildedir ki yaratıcı ve yetişkin insan gücümüzü artırabileceğiz. Bunun içinde hayvansal protein kaynaklarımızın artırılmasına gerek olduğu inancındayız. Bu ise Vet. Hekimlere düşen en önemli görevlerden biridir. Böyle bir mesleğin üyeleri olacağımız için çok mutluyuz. Çünkü biz bilgi ihtiyacımızı giderdik, onu nasıl kullanacağımızı esasta öğrendik. Türk toplumunun ve insanlığın bizden ne beklediğini biliyoruz ve bunları uygulamaya hazırız. Ancak hemen belirtelim ki ülkemizde az öncede söylediğim gibi Vet. Hekimin uygulama alanlarının dünya standartları ölçüsünde örgütlemeye konulmamış olması bu mutluluğumuzu engellemektedir. Çünkü yakın yıllara kadar mezun olduğu anda iş bulabilen Vet. Hekimlerin, son birkaç yıldan beri aylarca boş kaldıklarını, bu yıl ise birçok mezunun halen iş alamadıklarını biliyoruz. Yine biliyoruz ki ülkemizde büyük bir Vet. Hekim açığı vardır. Vet. Fakültelerinin sayılarının artırılmasında bunun bir kanıtı niteliğindedir. Fakülte sayısını 4'den 7'ye çıkaran devlet büyüklerimiz aynı oranda Vet. Hekim sayısında artacağını bilmektedirler. Bu düşünceyle dileğimiz mezuniyet sayısına paralel olarak devlet sektöründe istihdam olanaklarının artırılmasıdır.

Ülkemizde büyük bir hayvancılık potansiyeli vardır. Bu potansiyel milli gelirimiz içinde tarım kesiminin en büyük katkı gücüne sahiptir. Devletimizin ve hükümetimizin en yetkililerinin beyanlarından hayvancılığın tarım gelirlerindeki payının % 35, hayvancılığın ileri olduğu Batı ülkelerinde ise bu oranın % 66 olduğu, Türkiye-

ye'de de bu hedefin amaçlandığını duyuyoruz. Bu durum gerçekse huzurlarınızda bu işsiz arkadaşlarımızın yakın gelecekte ısrarla aranan değerler olacağını müjdeleyebilirmiyim?

Şüphesiz Vet. Hekimliğe hazırlanan öğrenciler olarak sorunlarımız ve bunların çözümünde büyüklerimizden de beklentilerimiz vardır. Bunların bir kısmı yüksek öğretim kurumlarının diğer öğrencileriyle ortak olan kredi, yurt, beslenme gibi konulardır. Bilindiği gibi bu ortak sorunlarımızın en yenisi öğrenci harçlarıdır. Hayata atılacağımız günlerin arifesinde herşeyi devletten beklemenin haksızlık olacağı inancında ve bilincindeyiz. Biz son sınıf öğrencileri harçların getirdiği yükümlülüğten bu yıl kurtuluyoruz. Ancak biliyoruz ki geride kalan arkadaşlarımız içinde bu parayı güçlkle sağlayacak hatta veremeyecek olanlar da vardır. Harçların borçlanma yoluyla tahsili şüphesiz bu durumdaki öğrenci ve aileleri için büyük bir imkan kaynağıdır. Yinede az önce açıkça belirttiğim gibi "devlette yük olmamak" ilkesinden hareketle bu yükümlülüğü kendi çabamızla karşılamak arzusundayız. Bunun için Batıda olduğu gibi ülkemizde de de üniversite öğrencisine alın teri ve el emeği karşılığında para kazanmak imkanlarının sağlanması gerçeğine inanıyoruz. Bu sistem hem devletin yükünü azaltacak, hem aileleri rahatlatacak hem de öğrenciyi kendi kazancından ödeyebilme mutluluğuna erdirtirerek onların üniversite sıralarında kişilikli bir fert olarak tetişip hayata atılmalarını sağlayacaktır.

Bunun yanında diğer öğretim kurumlarında da sıkıntısı çekilen ders kitaplarının fakültemizde de öğrenciye yetecek sayıda olmadığını belirtmek istiyorum. Ders notlarımız teksir yoluyla basılmakta ve ihtiyacımızı bir ölçüde olsun karşılamaktadır. Dileğimiz öğrencilerin yararlanabileceği şekilde hazırlanmış kitapların yazılması ve ders yılının başlangıcında öğrenciler tarafından sağlanabilmesidir.

Herşeye rağmen teorikte iyi yetiştiğimiz kanaatindeyiz. Ancak Vet. Hekimlik teorik bilginin kusursuzluğu yanı sıra önemli ölçüde uygulamada gerektirmektedir. Çünkü bugün uygulama olanağı bulabildiğimiz ölçüde yarının başarılı Vet. Hekimleri olabiliriz. Oysa uygulamalarımızın yeterli olmadığı kanaatindeyiz. Bu nedenle öğrenciliğe başladığımız yıllardan beri duyageldiğimiz uygulama çiftliğinin bir an önce tamamlanarak bütünüyle sokulmasında büyük yarar görmekteyiz.

Bu mutlu günde arkadaşlarım adına düşüncelerimizi, sorunlarımızı ve beklentilerimizi özet olarak dile getirmeye çalıştım. Sorun-

larımızın ve beklentilerimizin bundan sonraki yıldönümünde öğrenciler adına konuşacak arkadaşlarımız tarafından çözümlenmiş ve gerçekleşmiş yönleriyle dile getirilmesi en büyük mutluluğumuz olacaktır. Bu dilekle tümünüze saygılar sunarım. Teşekkür ederim.

Feray ÇAKMAK

Prof. Dr. Mahmut AKKILIÇ'ı kaybettik

Fakültemiz Öğretim Üyelerinden, İzmir Milletvekili Mahmut AKKILIÇ 6 Ocak 1985 günü ani rahatsızlığı sonu hayata gözlerini yummuştur.

Mesleğimiz 6. Ocak 1985 günü çok değerli bir evladını, Prof. Dr. Mahmut Akkılıç'ı kaybetmiş bulunmaktadır. Prof. Dr. Mahmut Akkılıç için 8 Ocak 1985 günü saat 9.30 da Veteriner Fakültesinde daha sonra da Halkçı Parti Genel Merkezi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde törenler yapıldı. Maltepe Camiinde kılınan Cenaze namazını takiben karşıyaka Mezarlığına defnedildi.

Genç yaşında kaybettiğimiz aziz üyemize Allahtan Rahmet geride kalan eş ve çocukları ile tüm akraba ve tanıdıklarına ve meslek camiamıza başsağlığı dileriz.

Veteriner Fakültesinde düzenlenen törende aşağıdaki konuşmalar yapılmıştır.

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hüseyin K. URMAN'ın Konuşması

Büyük bir acıyı paylaşmak ve Fakültemizin bağrından kopan değerli bir arkadaşımıza son görevimizi yerine getirmek ve ebedi yolculuğuna uğurlamak için toplanmış bulunuyoruz.

Fakültemiz HAYVAN BESLEME ve BESLENME HASTALIKLARI Anabilim Dalının Öğretim Üyesi, Uzmanlık Yüksek Okul Müdürü, Danışma Meclisi Üyesi, İzmir Milletvekili Prof. Dr. Akkılıç'ı ani bir rahatsızlık sonucu hayatının en verimli ve faal devresinde 6 Ocak 1985 günü kaybetmiş bulunuyoruz.

Çalışkan, heyecan dolu ve örnek hareketleriyle çevresine kendisini sevdirmiş olan Hocamızın vefatı nedeniyle acımız büyüktür.

Değerli Meslek Arkadaşım:

Mesleğimize ve Üniversiteye uzun bir süre hizmet vermeye çalıştın. Akademik hayatın boyunca çok sayıda meslek ve bilim adamının yetişmesinde büyük katkıların oldu. Türkiye'de modern tavuk yetiştiriciliğinin organizasyonu için yorulmak bilmeksizin çalıştın ve başarıya ulaştın. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faal, dinamik konuşmacıları arasında seni dikkatle izledik. Tüm bu hizmetlerin bizler ve gelecek kuşaklar tarafından saygı ve minnetle anılacaktır.

Üzüntümüz büyüktür, ne çare ki takdiri ilahi karşısında elden birşey gelmiyor. Ebedi istirahatgâhında huzur içinde ol. Aziz arkadaşımıza rahmet diler, başta muhterem eşi, değerli evlatları, akrabaları olmak üzere Üniversitemiz, Fakültemiz ve Veteriner Hekimliği camiasına başsağlığı dilerim.

Doç. Dr. Ahmet ERGÜN'ün Konuşması

Veteriner Fakültesinin değerli hocalarından emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Mahmut Akkılıç'ı 6 Ocak 1985 tarihinde kaybettik.

Profesör Akkılıç 1927 yılında Diyarbakır'ın Çermik kazasında doğdu, Veteriner Fakültesini 1953 yılında bitirdi. 1966 yılı başında gittiği Hür Berlin Üniversitesi Veteriner Fakültesinde 2,5 yıl kalarak özellikle büyük ilgi duyduğu mineral maddeler üzerinde araştırmalarda bulundu.

1970 yılında doçent olan Akkılıç 1977 yılında Profesörlüğe yükseltilmişti. Bilimsel çalışmalarının yanı sıra üstlendiği Hayvan yetiştiriciliği ve Sağlık Bilimleri Uzmanlık Yüksek Okulu Müdürlüğü, Kürsü Başkanlığı, Ankara Veteriner Hekimler Odası Başkanlığı ve Veteriner Hekimler Birliği Merkez Konseyi Başkanlığı görevlerini de büyük bir başarı ile yaptı.

Mesleğini ve meslekdaşını çok seven profesör Akkılıç Ülke hayvancılığının çözüm bekleyen sorunları üzerine inatla ve cesaretle gitmiş, Yem Kanununun hazırlanmasında büyük emek sarfetmişti.

Değerli Hocamızın yaşamında tavukçuluk ayrı bir yer tutmuştur. Tavukçuluğun bir fantezi olmadığını temel ve yan dallar ile bir sektör olduğunu ortaya koymuştur. 1977 yılında kurduğu ve başkanlığını yaptığı Tavukçular Derneği ile dağınık durumda olan yetiştiricileri ilk defa bir çatı altında toplamayı başarmıştı. Birinci, ikinci ve üçüncü Türkiye Tavukçuluk Kongrelerini düzenlemiş, sabırlı çalışması sonucunda kamuoyu oluşturmayı başarmıştı.

Akademik yaşamı süresince üç kitap, iki broşür ve otuza yakın bilimsel çalışma yayınlamıştır. Yurt içi ve yurt dışında katıldığı kongrelerde tebliğler vermiş, oturma başkanlıklarında bulunmuştur.

Danışma Meclisine 1981 yılında Ankara'dan üye seçilmiş, 1982 yılında emekli olmuştu. İzmir Milletvekili olan sayın hocamızla on yılı aşkın bir süre birlikte çalıştım. Teoriyi pratikle bütünleştiren bu nedenle konusunda güçlü olan Profesör Akkılıç'ı takipçi ve çalışkan kişiliği ile daima hatırlayacağız.

Prof. Dr. Mahmut SAĞLAM'ın Konuşması

Aziz Kardeşim Mahmut,

Emin ol ki aramızdan bu vakitsiz ayrılışın hepimizi mateme boğdu. Ömrünün bu en verimli döneminde bırakıp gitmen, bizlere haksızlık olmadı mı? Senden bu ülke daha pek çok hizmetler beklemekte idi. Ama ne var ki, ilahi tecellinin önüne geçilemiyor. Tek tesellimiz, şimdiye kadar yaptıklarının da, yapabileceklerin kadar ülkemiz yararına olmuş bulunmasıdır. Bu bakımdan ebedi istirahat yerinde rahat uyuyabilirsin.

37 Yıllık arkadaşın ve adaşın olarak sana Tanrıdan gani gani rahmet, geride bıraktıklarına da sabır ve metanet diliyorum.

Nur içinde yat.